

YOSCIWEB Nieuwsbrief 6

Met trots presenteren we de laatste nieuwsbrief van het YOSCIWEB-project. In deze nieuwsbrief staat een korte versie van de belangrijkste resultaten van het YOSCIWEB-project. We introduceren **Algemene Trends en Individuele Initiatieven**, door ons aangewezen binnen het palet van 70 populair-wetenschappelijke websites die in het onderzoek waren opgenomen. Ook leest u meer over de hoogtepunten uit de **Gids Praktijkvoorbeelden en Aanbevelingen**.

We geven grif toe dat er een grote verscheidenheid aan uiteenlopende meningen is over de beste manieren om wetenschap over te brengen op internet. Daarom willen we in ons onderzoek dan ook geen 'definitieve antwoorden' geven, maar eerder een aantal suggesties doen voor wetenschappelijke communicatie op basis van de door ons opgedane inzichten.

Het YOSCIWEB-initiatief heeft veel belangrijke informatie verzameld bij deskundigen en jongeren over internetbased manieren om wetenschap te introduceren bij jongeren. Deze informatie is nu beschikbaar in een meer dan 60 pagina's tellende **Gids Praktijkvoorbeelden en Aanbevelingen**, een nuttige bron van informatie voor webmasters, onderwijskundigen, beleidsmakers en mensen die communiceren over wetenschap. De complete gids kan worden gedownload op: www.yosciweb.eu/english_guide.pdf

Inhoud

Over YOSCIWEB	Pag. 1
Algemene Trends en Individuele Initiatieven	Blz. 2
Gids Praktijkvoorbeelden en Aanbevelingen	Blz. 2
Evenementen	Blz. 5

GASTCOLLEGE op de *Vrije Universiteit* in Amsterdam:

YOSCIWEB

Datum: 15 April

Tijd: 11.00 - 12.45 uur

Plaats: Hoofdgebouw
Zaal HG 14A 00
Boelelaan 1105
1081 HV A'dam

Over YOSCIWEB

Het doel van het YOSCIWEB-project is een analyse van de manier waarop websites voor het populariseren van wetenschap het imago van wetenschap en wetenschappers naar jongeren vormen en vernieuwen. We willen begeleiding, innovatie, referenties en beste praktijken bieden met betrekking tot het imago van wetenschap op websites.

Meer informatie over het project is te vinden op: www.yosciweb.eu.

Het YOSCIWEB-project wordt gefinancierd vanuit het **Zevende Kaderprogramma van de EU** en loopt van januari 2008 tot maart 2010

Algemene trends en individuele initiatieven

Het belangrijkste doel bij deze stap was de gegevens te onderzoeken die waren verkregen uit de analyses van deskundigen en focusgroepen, en de algemene trends aan te wijzen die daaruit naar voren kwamen. Er zijn trends herkend met betrekking tot het imago van wetenschap en wetenschappers op populair-wetenschappelijke websites, en algemene trends in de presentatie van informatie op websites en de manier waarop die presentatie wordt waargenomen door jongeren.

Voor dat doel hebben we de gegevens van de analysegrids van de partners statistisch geanalyseerd. Naast de gegevensanalyse is er door projectpartners ook een reeks individuele initiatieven aangewezen.

Uit de analyse is informatie te halen over gangbare **algemene en landelijke trends in webdesign en internetgebruik, content, visuele aantrekkingskracht, bruikbaarheid, interactiviteit en imago van wetenschap en wetenschappers.**

In de analyse is ook een aantal interessante individuele initiatieven van populair-wetenschappelijke websites van partnerlanden opgenomen.

Een individueel initiatief wordt omschreven als iets wat de website doet opvallen in vergelijking met andere websites en een unieke en/of slimme manier van wetenschapscommunicatie of webdesign laat zien.

Wat is een goede website?

Jongeren houden van websites als deze:

- ✗ kleurrijk zijn en niet eentonig
- ✗ visueel aantrekkelijk zijn
- ✗ informatie en interessante afbeeldingen hebben en niet te veel tekst
- ✗ informatie van goede kwaliteit bieden
- ✗ gemakkelijk leesbare tekst hebben en niet te veel moeilijke woorden
- ✗ relevant voor hen zijn, persoonlijk of voor school
- ✗ niet betuttelend zijn
- ✗ interactieve features hebben
- ✗ de gelegenheid bieden om sociaal te netwerken en contact met anderen te hebben
- ✗ een goede zoekmachine en/of een goed menu en sitemap hebben
- ✗ overzichtelijke pagina's hebben
- ✗ geen afleidende elementen (advertenties of flash) hebben
- ✗ vaak geüpdate worden
- ✗ hen een actieve rol geven

Gids Praktijkvoorbeelden en Aanbevelingen

In deze gids staat een samenvatting van onderzoeken die zijn verricht in het kader van het YOSCIWEB-project. We hebben een paar van de beste praktijkvoorbeelden beschreven om wetenschap en wetenschappelijke carrières aantrekkelijker te maken voor jongeren en om wetenschappelijke informatie op internet over te brengen op jongeren.

In de gids staan de antwoorden op de belangrijkste vragen van het YOSCIWEB-project:

1. Hoe nemen jongeren het imago van wetenschap en wetenschappers waar?
2. Hoe wordt het imago van wetenschap en wetenschappers op internet afgeschilderd?
3. Hoe kan wetenschap aantrekkelijker worden gemaakt op internet voor jongeren?

In deze nieuwsbrief kunnen we slechts een beperkt aantal van de conclusies en aanbevelingen geven die in de loop van het project zijn herkend, en we moedigen u dan ook aan om het hele rapport te lezen op onze website www.yosciweb.eu/english_guide.pdf

Belangrijkste conclusies

I. Uit literatuuronderzoek en interviews met de focusgroep blijkt dat negatieve stereotiepe beelden van wetenschap en wetenschappers overheersen.

II. Deze negatieve stereotiepe beelden van wetenschap en wetenschappers lijken op internet niet positiever te worden. Enige uitzonderingen daargelaten tonen de meeste populair-wetenschappelijke websites (PWWs) van de 60 geselecteerde het stereotiepe imago van wetenschap en mannelijke wetenschappers.

III. Jongeren waren heel duidelijk over wat ze wel en wat ze niet goed vonden aan de 60 geselecteerde Europese populair-wetenschappelijke websites. Op basis van onze interviews en de vier variabelen (content, visuele aantrekkingskracht, bruikbaarheid en interactiviteit) hebben we een lijst van belangrijke kenmerken opgesteld zoals die door jongeren van 12 tot 17 jaar werden genoemd. Deze lijst is opgenomen in de Gids Praktijkvoorbeelden en Aanbevelingen (Appendix B).

Samengevat heeft internet op het gebied van wetenschap en wetenschappelijke carrières op dit moment nog geen toegevoegde waarde voor jonge bezoekers. Het YOSCIWEB-project maakt echter ook duidelijk dat PWWs niet de enige manier zijn om jongeren op internet in contact te brengen met wetenschap.

Aanbevelingen

Het YOSCIWEB-project heeft een aantal aanbevelingen opgesteld voor het maken van populair-wetenschappelijke websites die interessant zijn voor jongeren. Hieronder staat een korte samenvatting:

- **Toon een positief imago (met woorden en afbeeldingen van wetenschap en wetenschappers)** en laat zien dat wetenschappers ook maar gewone mensen zijn.
- De tekst op wetenschappelijke websites moet **informatief** zijn, maar niet te moeilijk om te lezen of saai. De schrijfstijl moet **onderhoudend en helder** zijn. Afbeeldingen kunnen de tekst aankleden.
- **De identiteit van websites moet duidelijk zijn**, of het nu om domeinnaam, titel of design gaat. Veel bezoekers komen via zoekmachines en gaan snel weg als ze niet goed weten waar de site over gaat, voor wie hij is of wat ze erop kunnen vinden.
- De gepresenteerde informatie wordt **geloofwaardiger** door referenties te geven van de auteurs en de redactie. Bezoekers moeten meer kunnen lezen over hun achtergrond, publicaties en opleidingen.
- Interessante afbeeldingen of figuren kunnen de content aantrekkelijker maken en een waardevolle **visuele presentatie** van het onderwerp geven. Auteurs van wetenschappelijke websites moeten op een feitelijke, accurate en luchtige manier schrijven, begrijpelijk voor (jonge) mensen.
- De content moet ook **relevant zijn met betrekking tot leeftijd en geslacht** en van toepassing op afbeeldingen en andere multimedia en links. Het zelfbeeld van jongeren is dat ze meer weten en begrijpen dan volwassenen denken. De content mag dus vooral niet te kinderachtig zijn.
- Voor jongeren zijn **opdrachten voor school** vaak de reden om wetenschappelijke informatie op te zoeken. De content moet dus relevant zijn voor deze opdrachten. Jongeren een website laten bezoeken waar voor school belangrijke informatie op staat, kan ook een goede manier zijn om de bezoeker te verleiden om meer over wetenschap te lezen dan nodig voor school.

- Websites moeten **visueel aantrekkelijk** zijn zonder te opzichtig of druk te worden.
- Ze moeten een **heldere opzet en duidelijk navigatie** hebben, goed georganiseerd en gestructureerd zijn en de heersende on line ontwerpprincipes respecteren. Vergeet niet dat jongeren misschien van kleuren en afbeeldingen houden, maar ook de voorkeur geven aan neutrale maar efficiënte sites boven kleurrijke en slordige. Opdringerige advertenties moeten vermeden worden omdat kinderen erdoor afgeleid kunnen worden en ze het doel van de website vertroebelen.
- Het gebruik van **multimedia is essentieel** voor het maken van een goede wetenschappelijke website. Hieronder vallen quizzes, animaties, tekeningen, filmpjes, interviews, sound bites en gewone afbeeldingen of foto's. Ook geavanceerdere multimedia kunnen worden gebruikt (simulaties van experimenten en educatieve spelletjes) als snelle en eenvoudige manier om verschillende wetenschappelijke verschijnselen beter te begrijpen.
- **De content moet ook op andere manieren verkregen kunnen worden** dan door het bezoeken van de website. Dat kan zijn in de vorm van RSS-feeds, nieuwsbrieven per e-mail, sociale updates en meer. Op die manier hoeven gebruikers niet naar de site te gaan, maar komt de informatie hun kant op. Dit ligt op een lijn met de manier waarop jongeren internet gebruiken, want zij zoeken alleen naar informatie en bezoeken geen specifieke websites.
- **De navigatie moet eenvoudig zijn**, vooral als je bedenkt dat je jonge gebruikers gemakkelijker kwijtraakt dan volwassenen. De navigatie moet duidelijk zijn en gebruikers helpen om snel aan de juiste informatie te komen. Goede navigatie helpt gebruikers bij het lezen en leren van nieuwe dingen, en niet alleen dingen waar ze naar op zoek waren.
- Het is raadzaam om in wetenschappelijke websites **meer sociale interactieve elementen** op te nemen die kunnen worden gebruikt om informatie over wetenschappelijke onderwerpen te delen, zowel tussen jongeren onderling als tussen jongeren en webredacteurs. Sociale netwerken en interactiviteit worden steeds populairder op internet en als wetenschappelijke websites populair willen zijn bij jongeren moeten ze daar ten volle gebruik van maken.

Beleidsvorming: mogelijkheden en advies

Beleidsmakers zoals ministeries en plaatselijke overheden op het gebied van wetenschap, wetenschappelijke educatie en schooleducatie kunnen een lijst samenstellen met mogelijkheden voor beleid, met een breder bereik dan alleen het initiëren, aanmoedigen en ondersteunen van de ontwikkeling van PWWs. Hier volgt een aantal opties ter overweging:

Populaire wetenschap opnemen in on line onderwijsprogramma's

E-learning, on line huiswerk en educatieve programma's vormen een steeds een groter deel van school en huiswerk. Wetenschap of populaire wetenschap zou een vast onderdeel van deze nieuwe onderwijsprogramma's kunnen zijn.

Sociale netwerken gebruiken voor wetenschap

Jonge mensen zijn met name geïnteresseerd in de sociale netwerken op internet. Dat geldt trouwens ook voor veel volwassenen. Populaire wetenschap, nieuws en e-research zouden een vast onderdeel moeten gaan vormen van Facebook, YouTube en meer.

Opnemen van zoekmachines en Wikipedia in marketingstrategieën

Aangezien Google en Wikipedia de belangrijkste bronnen op internet zijn voor huiswerk zou populaire wetenschap gemakkelijk te vinden moeten zijn via Google en goed gepresenteerd op Wikipedia. Marketingstrategieën van populair-wetenschappelijke websites zouden gericht moeten zijn op de goede positionering in de database van Google en een goede presentatie met links op Wikipedia.

Meer ideeën en aanbevelingen vindt u in onze Gids Praktijkvoorbeelden en Aanbevelingen op www.yosciweb.eu/english_guide.pdf of door uw deelname aan een slotseminar van het YOSCIWEB-project.

YOSCIWEB gastcollege in Amsterdam

De slotseminar van YOSCIWEB biedt u een goede gelegenheid om nog dieper in te gaan op onze bevindingen en de beste manieren te bespreken om wetenschapscommunicatie via internet te verbeteren.

Programma van het gastcollege:

- 11:00 *Inleiding*
Dr. Cees Koolstra, hoofddocent wetenschapscommunicatie
- 11.15 *Yosciweb, een internationale verkenning naar populaire wetenschap op het internet voor jongeren*
Drs. Ronald Smalenburg, adviseur wetenschapscommunicatie en mede-eigenaar van o.a. www.degrotegriepmeting.nl
- 11:45 Pauze
- 12:45 *Einde*

**Gastcollege op de Vrije
Universiteit in Amsterdam:**

YOSCIWEB

Datum: 15 April

Tijd: 11.00 - 12.45 uur

**Plaats: Hoofdgebouw
Zaal HG 14A 00
Boelelaan 1105
1081 HV A'dam**

We verzoeken u vriendelijk om uw deelname te bevestigen via: Dr. Cees Koolstra van de Vrije Universiteit, faculteit der Sociale Wetenschappen: CM.Koolstra@fsw.vu.nl

Het YOSCIWEB-Team wenst u veel succes met uw communicatie van de wetenschap!

